

Betoog Begroting 2015

4-11-2014

Eindhoven. Een stad die we niet hebben geërfd van onze ouders, maar te leen hebben van onze kinderen. Een stad in beweging. Een stad die verandert. Vandaag wellicht sneller dan ooit.

Vandaag praten we met elkaar over de begroting van de komende periode. Een begroting die de vertaling laat zien van het coalitieakkoord en van de kadernota van dit college. U kunt zich voorstellen dat we het in grote lijnen dan ook niet meer dan eens kunnen zijn met de keuzes die er gemaakt zijn.

Als je iets leent ben je er zuinig op. Dan zorg je dat je het terug geeft, in ieder geval net zo goed als je het gekregen hebt. Of nog een stukje beter, schoner, fijner.

De ambities van deze coalitie zijn grenzeloos. Dat kan dan ook nooit genoeg zijn. We worden gelimiteerd door de financiële middelen die we hebben.

Voor GroenLinks is een duurzame en sociale stad een stad die wij aan onze kinderen willen geven. Met schone lucht, goede sociale voorzieningen, groen. Een stad die heel is. Die inclusief is. Die divers is. Een fijne plek om te wonen. Een goede basis.

Duurzaamheid is tegenwoordig een containerbegrip. Dat is ook niet zo vreemd, want eigenlijk zou duurzaamheid een integraal onderdeel van alles moeten zijn. Het is echter ook zo dat daarmee de focus verloren kan gaan. Waar kunnen we nu echt effect halen?

GroenLinks vindt dat we goede stappen zetten in het energieneutraal maken van onze stad. Er zijn afspraken met de woningbouwcorporaties over het verduurzamen van hun woningvoorraad en de gemeente heeft een duurzaamheidslening voor woningeigenaren. De impact van het verduurzamen van woningen is groter dan alleen voor het milieu. Uit onderzoek blijkt dat 2,5 tot 7,5% van het besteedbaar inkomen wordt uitgegeven aan energiekosten, afhankelijk van het inkomen. Moet u zich eens voorstellen wat de economische impact kan zijn van een gericht beleid op het verduurzamen van woningen?

GroenLinks heeft dan ook een motie voorbereid om gericht te gaan sturen op het verduurzamen van woningen en daarmee ook een impuls te geven aan de koopkracht van de mensen in onze stad.

Met een stevige ambitie op duurzaamheid zet het college al enkele jaren flinke woorden in de kadernota. GroenLinks heeft keer op keer gevraagd naar indicatoren op duurzaamheid die ook echt iets doen voor de stad. Schonere lucht bijvoorbeeld, of meer groen, of minder afval. Nu missen we dat nog op veel plekken. In de commissie heeft GroenLinks dan ook een initiatiefvoorstel aangekondigd op duurzaamheid om dit college te helpen met indicatoren en doelstellingen op het gebied van duurzaamheid in de stad. Wij verwachten dat nog dit jaar aan deze raad te kunnen aanbieden.

Vorig jaar heeft deze raad het initiatiefvoorstel ruimte voor Groen van GroenLinks aangenomen. Daarin is een digitaal platform voorzien waarin wordt aangegeven waar mensen zelf aan de slag kunnen in deze stad met stadslandbouw en natuur. De wethouder heeft inmiddels toegezegd hier binnenkort in een A-avond op terug te komen. U kunt zich voorstellen dat GroenLinks tempo wil maken met de uitvoering van dit voorstel.

GroenLinks heeft inmiddels het initiatief genomen om samen met partners in de stad en deze raad een gezamenlijke visie en beleid te ontwikkelen op stadslandbouw in Eindhoven. Daarvoor is binnenkort een A-avond ingepland.

Biodiversiteit in de stad is van groot belang. Niet alleen voor de planten en de dieren in de stad, maar ook voor de mensen in de stad. Groen is er voor de leefbaarheid, voor de recreatie, voor het welzijn. Groen is van levensbelang. We zijn dan ook blij dat de wethouder de ambities op biodiversiteit wil verhogen, maar zijn erg benieuwd naar de uitvoering daarvan. Dat mag wat ons betreft concreter dan met plusjes en minnetjes. Wij verwachten dan ook een terugkoppeling van u hoe u dit gaat aanpakken.

Duurzaamheidseducatie draagt bij aan het begrip van onze natuur en het belang van duurzaamheid voor onze kinderen. Daarom heeft deze raad in 2012 al besloten dat op het budget van duurzaamheidseducatie of milieueducatie niet bezuinigd mag worden. De recente ontwikkelingen rond het MEC en de Genneper Hoeve baren GL dan ook zorgen. We krijgen daar binnenkort van de wethouder een toelichting op, maar willen vanavond hier van u horen dat u zeker niet bezuinigd op het budget van milieueducatie, zoals in 2012 besloten door deze raad.

Schone lucht vraagt om maatregelen in de stad. GroenLinks vindt dan ook dat bij de keuzes die we maken om te investeren in onze gebouwde omgeving we prioriteit moeten geven aan die projecten die een bijdrage leveren aan een schonere lucht. Binnen het MIP helpt dit ons om te kiezen voor die projecten die bijdragen aan een schonere lucht. GL heeft hier een motie voor voorbereid. Een schonere lucht komt ook vanuit onze ambities met Eindhoven Airport. De duurzaamste luchthaven van Europa, ook in de lucht. De verwijzing van de wethouder naar de Alderstafel is voor GL niet voldoende. Ook hier dus een motie op in deze vergadering.

Veranderingen in het sociaal domein

1 januari zijn de decentralisaties in het sociaal domein een feit. Nog nooit is er zo'n grote stelselwijziging door het landelijk kabinet aangekondigd waarbij de gemeente zo'n cruciale rol speelt. Al deze veranderingen brengen ook onzekerheden voor inwoners met zich mee. Dat begrijpen wij. Tegelijkertijd zien we dat Eindhoven met haar vernieuwende koers en haar aangelegde reserve van 25 mln, een goede basis heeft opgebouwd om de drie decentralisaties vorm te geven.

Wel willen we als raad voeling houden bij hoe het in de praktijk gaat om waar nodig bij te kunnen sturen. We hebben daarom gevraagd om kwartaalrapportages en beter inzicht in de totale budgetten die in de 0e, 1e en 2e lijn worden besteed. Immers, door stevig te investeren in basisvoorzieningen en preventief werken, door goede WIJgeneralistentteams, willen we waar mogelijk voorkomen dat 2e lijns specialistische voorzieningen nodig zijn. We zijn dan ook blij dat het college ons heeft toegezegd dat zij de totale budgetten en de beweging van 2e, 1e naar 0e lijn inzichtelijk gaat maken.

GroenLinks verwacht dit volgend jaar ook in de begroting terug te zien. Daarnaast heeft het college toegezegd dat zij samen met de raad gaat kijken naar de frequentie en inhoud van voortgangsrapportages. Deze toezeggingen geven ons het vertrouwen dat we als raad straks niet alleen op de achterbank, maar ook echt aan het stuur kunnen zitten.

Naast de financiële opgaves wil ik nog even kort stil staan bij de inhoudelijke uitdagingen die er in het sociaal domein liggen.

Er wordt een groter beroep gedaan op mantelzorgers en vrijwilligers, de huishoudelijke hulp moet hervormd worden ten gevolge van een bezuiniging van 40% die dit kabinet doorvoert, een van de ingrijpendste maatregelen die dit college komende periode vorm zal moeten geven. Het college heeft ons op diverse onderdelen, bijvoorbeeld mantelzorgondersteuning, toegezegd om op korte termijn met inhoudelijke voorstellen te komen, en dat de nieuwe middelen hiervoor uit de aanbesteding zijn gehouden. GroenLinks ziet, mede door deze toezeggingen op dit moment geen reden om in financiële zin bij de begroting bij te sturen, en zal haar inbreng bij de inhoudelijke discussies die eraan gaan komen meegeven.

Binnen de financiële kaders die er zijn zien we dat we steeds meer moeten bezuinigen op allerlei terreinen.

GroenLinks maakt zich zoals u weet grote zorgen of het budget voor de armoedemaatregelen dit jaar toereikend zal zijn, nu we zien dat het aantal mensen dat daar een beroep op doet nog steeds stijgt. Ook realiseren we ons dat de huidige taakstelling van 1 mln op cultuur en sport realiseren niet gering is.

GROENLINKS

Het wordt een grote uitdaging om met de huidige financiële kaders een inspirerend cultureel klimaat te realiseren waar zowel ruimte is voor de basisvoorzieningen als volop vernieuwende kleine initiatieven en makers, wat van groot belang is voor deze innovatieve regio. Met de sportvisie zijn we bezig om een brede discussie te voeren in de stad waarin een hoge sportparticipatie het uitgangspunt is. Mede door de hoge opkomst bij de werkconferentie van gister heeft GroenLinks vertrouwen dat deze visie een goed uitgangspunt is.

In deze portefeuilles betalen we ambities uit het eigen budget, ruilen we oud in voor nieuw, en kiezen we er niet voor om op voorhand bij te plussen.

Voor veiligheid gelden blijkbaar andere regels. GroenLinks verbaast zich er over dat we ieder jaar meer geld gaan uitgeven op het gebied van veiligheid. In deze begroting wordt ons voorgesteld om in totaal 6 ton extra uit te trekken voor het project AFZ. Wanneer we zomaar 6 ton in drie jaar kunnen vrijspelen voor een pilot, vraagt GL zich af of dat ergens anders in de stad niet ook hard nodig is? Vinden we dit dan belangrijker dan bv de armoedemaatregelen, de breedtesportvoorzieningen, of een prikkelend cultureel klimaat?

We hebben dan ook een amendement voorbereid om de AFZ gelden binnen de veiligheidsbegroting te laten zoeken en niet uit de algemene middelen te halen.

Werk

Op het gebied van werk zijn we blij met de toezeggingen van het college om bij acquisitie niet alleen naar grote bedrijven maar zeker ook naar de innovatieve MKB-ers te kijken en hierbij o.a. de expatcommunity te betrekken. Bovendien zien we dat het college serieuze ambities heeft op het gebied van werk creëren voor mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Hier zullen we n.a.v. de commissienotitie mbt het Regionale Werkbedrijf nog over komen te spreken. Ook vinden we, net als onze collega's van de PvdA, dat de gemeente een voorbeeldrol dient te vervullen. We zijn voornemens om de motie 'Goed voorbeeld doet goed volgen', die later door hen wordt toegelicht, mee in te dienen.

Tot slot: Privacy

Zowel in het veiligheidsbeleid als in het sociaal domein vindt GroenLinks het van groot belang ons privacybeleid goed vorm te geven. Het college geeft aan dat de client zelf mag bepalen wie zijn dossier inziet. Maar kan de client zelf de verstrekking hiervan overzien? En hoe voorkomen we te vergaande koppeling van gegevens? Het college heeft toegezegd begin 2015 met de gemeentelijke visie op informatieveiligheid en privacy te komen. Ook wordt het privacybeleid in de organisatie verankerd met de invulling van nieuwe functies zoals een privacyfunctionaris. Dit juicht GroenLinks van harte toe. Bij deze ambities horen ook concrete indicatoren in zowel de fysieke als digitale ruimte. Daartoe overwegen wij een motie, die samen met d66 zal worden ingediend.

Wij begonnen ons betoog met dat we de stad niet hebben geërfd van onze ouders, maar te leen hebben van onze kinderen. Met deze begroting kiest de – overigens kinderloze - fractie van GroenLinks voor een stad die we met trots kunnen doorgeven aan jullie kinderen.

Tom van den Nieuwenhuijzen namens GroenLinks Eindhoven